

22 WRZEŚNIA 2026

WTOREK

Otwarcie Zjazdu

11.30–13.30 Sala Kolumnowa

Wykład

prof. dr hab. Eugenia Prokop-Janiec (UJ), System kultury żydowskiej w języku polskim – 40 lat badań

13.30–14.30 przerwa obiadowa w Sali Kolumnowej

Sesja 1

14.30–16.00 Sala Kolumnowa

Moderator: dr. hab. Artur Markowski, prof. ucz. (UW)

- **prof. dr hab. Adam Kaźmierczyk (UJ)**, Pomiędzy starostą a wojewodą. Konflikt o kontrolę nad gminą lubelską w połowie XVIII wieku
- **dr Mikol Bailey (UW)**, Mojżesz Doktorowicz, Leader of the Lublin Jewish Community, 1586–1614, Through the Lens of the Lublin Castle Court Books
- **dr hab. Andrzej Trzeciński, prof. ucz. (UMCS)**, Drukarnie hebrajskie w Józefowie Ordynackim

Sesja 2

14.30–16.00 Sala 125

Moderator: dr hab. Wacław Wierzbieniec, prof. ucz. (URz)

- **dr Martyna Rusiniak-Karwat (ISP PAN)**, Między uchodźstwem a osiedleniem: życie dzieci i młodzieży żydowskiej w Japonii (1940–1941)

- **dr Martyna Grądzka-Rejak (MGW/IPN)**, Zagłada Żydów w małych miejscowościach okupacyjnego powiatu rzeszowskiego. Dylematy badawcze i wyzwania interpretacyjne
- **dr Ewa Wiatr (UŁ)**, Haszomer Hacair w okupowanej Polsce

Sesja 3

14.30–16.00 Sala A

Moderator: dr Marek Tuszewicki (UJ)

- **mgr Anna Dybała-Pacholak (Muzeum Polin)**, Płeć i praca: etos zawodowy kobiet w żydowskiej Warszawie XIX wieku
- **dr Barbara Kalinowska-Wójcik (UŚ)**, Śląska społeczność żydowska oraz pruskie władze administracyjne wobec emigracji popogromowej z Rosji w latach 80. XIX wieku
- **mgr Anna Lebet-Minakowska (MNK)**, Chasydzkie czy nie chasydzkie? Próba klasyfikacji zabytków ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie

16.00–16.30 Sala Kolumnowa

przerwa kawowa

16.30–18.30 Sala Kolumnowa

Walne Zebranie członków PTSŻ

18.30 Sala Kolumnowa

kolacja

23 WRZEŚNIA 2026

ŚRODA

Sesja 4

09.30–11.00 Sala A

Moderator: dr hab. Stefan Gąsiorowski, prof. ucz. (UJ)

- **dr hab. Anna Michałowska-Mycielska, prof. ucz. (UW)**, Między kahałem a chęcią kadiśką. Nadzór nad terenem cmentarza żydowskiego w dawnej Rzeczypospolitej
- **mgr Remigiusz Gołuch (UW)**, Czy w 1527 wygnano Żydów z Warszawy? Relacje żydowsko-mieszczańskie w świetle źródeł miejskich Starej i Nowej Warszawy (1520–1570)
- **dr Hanna Węgrzynek**, Organizacja skupiska żydowskiego w Warszawie według projektu z 1794 r.

Sesja 5

09.30–11.00 Sala Kolumnowa

Moderator: dr Ewa Wiatr (UŁ)

- **dr Alicja Jarkowska (UJ)**, Komunikat o geoportalu krakowskiego getta
- **mgr Monika Nestorowicz (UW/CBnZZ)**, Obieg informacji o egzekucjach masowych w Bezirk Białystok w świetle dokumentów Podziemnego Archiwum Getta Białostockiego
- **dr Krystian Propola**, Od ruchu masowego do wspólnoty pamięci. Nekrologi, wspomnienia i biogramy bundowców w „The Jewish Labor Bund Bulletin” jako odzwierciedlenie powojennej transformacji Bundu

Sesja 6

09.30–11.00 Sala 125

Moderator: dr hab. Joanna Degler, prof. ucz. (UWr)

- **dr hab. Krystyna Radziszewska, prof. ucz. (UŁ)**, Łódzkie Żydowskie Księgi Pamięci
- **mgr Joanna Podolska-Płocka (UŁ)**, Od Mostowicza po Rosenfarb. Łódź żydowska w różnych odsłonach
- **dr Maria Antosik-Piela (UW)**, Żydowskie książki kucharskie jako teksty kultury

11.00–11.15 przerwa kawowa w Sali Kolumnowej

Sesja 7

11.15–12.45 Sala A

Moderator: dr Martyna Rusiniak-Karwat (ISP PAN)

- **dr hab. Stefan Gąsiorowski, prof. ucz. (UJ)**, Pożyczanie pieniędzy w Biblii, Talmudzie, żydowskich kodeksach i komentarzach oraz najważniejszych dokumentach Kościoła katolickiego do końca XVIII w.
- **dr Małgorzata Śliż-Marciniec**, „A więc żydzi będą u nas handlowali przedmiotami niezbędnymi w kościołach naszych...”. Żydowski handel przedmiotami związanymi z kultem katolickim w Galicji na przykładzie problemów firmy Bracia Bloch z Krakowa
- **dr Piotr Majdanik**, Czy w światopoglądzie Majmonidesa jest miejsce na koszerną astrologię?

POLSKIE TOWARZYSTWO
STUDIÓW ŻYDOWSKICH

NGW
Muzeum Getta
Warszawskiego

UNIwersYTET
WARSZAWSKI

Wydział Historii
Uniwersytetu Warszawskiego

23 WRZEŚNIA 2026

ŚRODA

Sesja 8

11.15-12.45 Sala 125

Moderator: dr Maria Antosik-Piela (UW)

- **dr hab. Wacław Wierzbieniec, prof. ucz. (UR)**, Z badań nad Żydowskim Komitetem Ratunkowym we Lwowie i innymi organizacjami filantropijnymi funkcjonującymi w tym mieście w okresie II Rzeczypospolitej
- **dr Marek Tuszewicki (UJ)**, Inicjatywy jednoczenia żydowskich towarzystw filantropijno-leczniczych w Polsce: pomiędzy ideą a realizacją
- **dr Alicja Jarkowska (UJ)**, Falszerze żydowscy w międzywojennym Krakowie. Studium przypadku

Sesja 9

11.15-12.45 Sala Kolumnowa

Moderator: dr hab. Alina Molisak, prof. ucz. (UW)

- **prof. dr hab. Krzysztof Makowski (UAM), dr Karolina Filipowska (UAM)**, Centrum Studiów Żydowskich na Wydziale Historii UAM – szanse i wyzwania
- **dr hab. Agata Rybińska (UMCS)**, Dlaczego potrzebne są badania historii i kultury Żydów niemieckich? Wyzwania Public History w Polsce
- **mgr Aleksandra Szarapanowska (UW/ŻIH)**, Artur Eisenbach i instytucjonalizacja badań nad historią Żydów w Polsce

12.45-13.00 przerwa kawowa w Sali Kolumnowej

Sesja 10

13.00-14.30 Sala Kolumnowa

Moderator: dr Martyna Rusiniak-Karwat (ISP PAN)

- **dr Irmina Gadowska (UŁ), dr Renata Piątkowska (Muzeum Polin)**, Albumy jako archiwum artysty. Materiały do badań nad karierą i recepcją twórczości Marka Szwarca
- **dr Magdalena Tarnowska (UKSW)**, Sztuka w krytyce artystycznej w prasie żydowskiej z lat 1945–1950
- **mgr Julia Wolna (UWr)**, Działalność artystyczna Jakuba Rotbauma w międzywojennej Warszawie

Sesja 11

13.00-14.30 Sala 125

Moderator: dr Ewa Wiatr (UŁ)

- **dr hab. Małgorzata Domagalska, prof. ucz. (UŁ), dr hab. inż. arch. Rafał Szrajber, prof. ucz. (PŁ), mgr Katarzyna Kołodziejczak-Kostecka**, Lutomierski sztetl – rekonstrukcja pamięci
- **dr hab. Marta Kubiszyn, prof. ucz. (UMCS)**, Powroty w pamięci, powroty w wyobraźni. Mapa Mosze Kleinhendlera w księdze pamięci Chmielnika
- **mgr Janina Naskalska-Babik (UJ)**, Topografie żydowskiego Podgórze – cmentarze, kobiety i przestrzeń społeczna

POLSKIE TOWARZYSTWO
STUDIÓW ŻYDOWSKICH

MGW
Muzeum Getta
Warszawskiego

UNIwersytet
WARSZAWSKI

Wydział Historii
Uniwersytetu Warszawskiego

23 WRZEŚNIA 2026

ŚRODA

Sesja 12

13.00–14.30 Sala 125

Moderator: prof. dr. hab. Eugenia Prokop-Janiec (UJ)

- **dr hab. Alina Molisak, prof. ucz. (UW)**, Syjonizm i romantyzm
- **dr Karolina Koprowska (UJ)**, Epifanijne poruszenia. Awrom Suckewer między polskim (neo)romantyzmem a żydowskim modernizmem
- **dr Anna Piątek (UW)**, „Mesjasz dzisiaj? Gdy mamy bombę atomową?”. Figura fałszywego mesjasza a kwestie państwa i tożsamości we współczesnej literaturze hebrajskiej

14.30–15.30 przerwa obiadowa w Sali Kolumnowej

Sesja 13

15.30–18.00 Sala A

Moderator: dr hab. Alina Molisak, prof. ucz. (UW)

- **dr Agata Grzybowska-Wiatrak (UW)**, Koncepcja metafory według Moszego ibn Ezry na tle greckich i arabskich teorii metafory
- **dr hab. Marzena Zawadowska, prof. ucz. (UW)**, Między Ziemią Świętą a diasporą żydowską w średniowiecznej Iberii: żydowskie debaty w Al-Andalus nad statusem Ziemi Izraela w judaizmie
- **dr Łukasz Piątek (UAM)**, „Naprawa moralności” ibn Gabirola na tle wczesnej arabskiej etyki filozoficznej
- **dr Jadwiga Moreno-Szypowska (IBL)**, Kto jest winny w Księdze Hioba wedle komentarza Abrahama Ibn Ezry i Jerónimo Osório?

- **dr Barbara Gryczan (UW)**, Poetyckie „dzieło doskonałe” oczami Moszego ibn Ezry

Sesja 14

15.30–18.00 Sala 125

Moderator: dr hab. Małgorzata Domagalska, prof. ucz. (UŁ)

- **dr Zuzanna Kołodziejska-Smagala (UWr)**, Jak badać dyskursy o ciele – problemy i wyzwania
- **dr hab. Joanna Degler, prof. ucz. (UWr)**, Żydowskie organizacje kobiece w Wilnie w okresie międzywojennym w świetle materiałów archiwalnych
- **dr Karol Józwiak (UWr)**, Archeologia spojrzenia. Ciało w polsko-żydowskiej kulturze wizualnej modernizmu
- **mgr Justyna Lisak (UWr)**, Mobilność i ucieleśniona tożsamość: dzienniki Hermanna Abrahama (1905–1918)
- **mgr Aleksandra Janczewska (UAM)**, Na marginesie: kobieca homoerotyczność w literaturze rabinicznej

18.00 kolacja w Sali Kolumnowej

POLSKIE TOWARZYSTWO
STUDIÓW ŻYDOWSKICH

MGW
Muzeum Getta
Warszawskiego

UNIwersYTET
WARSZAWSKI

Wydział Historii
Uniwersytetu Warszawskiego

24 WRZEŚNIA 2026

CZWARTEK

Sesja 15

09.00–10.30 Sala 125

Moderator: dr Maria Antosik-Piela (UW)

- **mgr Margarita Korzeniewska (UW)**, Między tradycją a nowoczesnością: finansowanie szpitali starozakonnych w Królestwie Polskim w XIX wieku
- **mgr Ewa Kuma-Zielińska (UW)**, Higiena miejska i jej zróżnicowanie przestrzenne. Dzielnica żydowska Płocka w pierwszej połowie XIX wieku
- **mgr Marina Sedova (UW)**, Czy obmywano zwłoki w mykwie na terenie Królestwa Polskiego?
- **mgr Anna Berezowska (UWr)**, Między tradycją a nowoczesnością. Mykwa w Tarnowie w obliczu przemian społecznych w pierwszej połowie XX wieku

Sesja 16

09.00–10.30 Sala Kolumnowa

Moderator: dr Karolina Koprowska (UJ)

- **dr Sylwia Jakubczyk-Ślęczka (UJ)**, Żydowscy studenci muzykologii na Uniwersytecie Jagiellońskim przed II wojną światową
- **dr Paweł Plichta (UJ)**, Żydowskie dziedzictwo w mikronarracjach z/w podróży

10.30–11.00 przerwa kawowa w Sali Kolumnowej

Sesja 17

11.00–12.30 Sala 125

Moderator: dr hab. Stefan Gąsiorowski, prof. ucz. (UJ)

- **prof. François Guesnet (UCL)**, Przed Damaszkim. Społeczności żydowskie w Europie w poszukiwaniu nowych form shtadlanut
- **mgr Weronika Błaziak (UW)**, Między wrogością a fascynacją. Próby usystematyzowanego opisu historii i kultury Żydów w antyżydowskich tekstach XVIII wieku
- **mgr Anna Zabraniak (UWr)**, „Aby ojczyzna nie była nam macochą”. Prośby Żydów francuskich do Zgromadzenia Narodowego w polskim przekładzie Salomona Polonusa

Sesja 18

11.00–12.30 Sala Kolumnowa

Moderator: dr hab. Wacław Wierzbieniec, prof. ucz. (URz)

- **dr Ewa Węgrzyn (UJ)**, Dov Sattath i koniec epoki: ambasada Izraela w Warszawie przed czerwcem 1967
- **dr Monika Stępień (UJ)**, Religijna społeczność Żydów krakowskich w latach 70. i 80. XX w.
- **prof. dr hab. Sławomir Żurek (KUL)**, Czego można dowiedzieć się o polskich katolikach (duchownych i świeckich) po ogłoszeniu listu pasterskiego Konferencji Episkopatu Polski na 40. rocznicę wizyty Jana Pawła II w Synagodze Większej na Zatybrzu w Rzymie?

12.30–13.00 Zakończenie Zjazdu

POLSKIE TOWARZYSTWO
STUDIÓW ŻYDOWSKICH

MGW
Muzeum Getta
Warszawskiego

UNIwersYTET
WARSZAWSKI

Wydział Historii
Uniwersytetu Warszawskiego